

Ljubljana, 20. 11. 2020

Sporočilo za javnost: Na današnji dan, 20. november, TOM telefon praznuje 30 let

Že 30 let imamo poslanstvo – slišati otroke in mladostnike.

TOM telefon je edinstveni program, ki že 30 let zagotavlja pomembno vez med svetovalci - prostovoljci in mladostniki, ki se znajdejo v dvomu ali življenjski stiski. Gre za telefon, ki ga je leta 1990 ustanovila Zveza prijateljev mladine Slovenije na pobudo Komisije za otrokove pravice. Slovenski prostor je tako postal bogatejši za edini splošni svetovalni telefon za otroke in mladostnike, ki že več let deluje pod sloganom »Odgovor je pogovor«.

30 let prehojene poti pomeni širjenje delovanja in neprestano strokovno dopolnjevanje.

Začelo se je z dvigovanjem telefonov v pisarni Zveze prijateljev mladine Slovenije, ob delovnikih od 12. do 16. ure. Leta 1995 (ob obletnici sprejetja [Konvencije o otrokovih pravicah](#)) pa je nastala Nacionalna mreža TOM telefon, ki je pod enotno brezplačno številko 080 1234 povezala enajst svetovalnih skupin po Sloveniji in otrokom ter mladostnikom ponudila možnost pogovora prav vsak dan med 12. in 20. uro. Brezplačno telefonsko linijo je že takrat omogočil Telekom Slovenije, ki TOM telefon podpira že vse od leta 1995.

Nove tehnologije in razmah interneta so otrokom in mladostnikom korenito spremenile svet in komunikacijo, zato od leta 2007 deluje spletni informacijski portal E-TOM (www.e-tom.si), ki vključuje svetovanje preko e-pošte, od leta 2013 pa tudi svetovanje preko spletne klepetalnice.

V letu 2012 je bila uvedena nova telefonska številka **116 111**, razlog za spremembo pa je narekovala direktiva Evropske komisije, ki je uvedla poenotenje telefonskih števil za vse humanitarne projekte na območju Evropske unije.

Telefonu ob uspešni kampanji »Nova številka, stari prijatelji« ni pojenjala moč. Leta 2012 smo postali partnerji v projektu Center za varnejši internet. Leta 2016 partnerji v projektu Prava zveza in 2020 partnerji v projektu Logout. Prav tako se ves čas aktivno povezujemo s sorodnimi organizacijami in smo član organizacije Child Helpline International. Leta 2014 je program pridobil strokovno verifikacijo Socialne zbornice Slovenije.

Osnovno poslanstvo telefona ostaja enako, pomoč in podpora otrokom in mladostnikom na poti odrasčanja.

“Vloga svetovalcev na TOMu je omogočiti otrokom in mladostnikom, da svoja vprašanja, dileme, stiske, ter strahove delijo in pripeljejo v varno pristanišče odrasle odzivnosti. Vselej bo nekdo, ki se bo odzval, prisluhnil, skušal razumeti, pomagal poimenovati temeljno čustveno dogajanje in ustvariti varen neobsojajoč prostor za pogovor,” je povedala Darja Groznik, predsednica ZPMS in nekdanja predsednica Nacionalne mreže TOM, ob 30. rojstnem dnevu TOM telefona.

Svetovalec spodbuja otroka ali mladostnika, da ob njegovi pomoči sam aktivno razrešuje svoj problem. Preko svetovalnega pogovora otroku pomaga, da dobi boljši pregled nad svojo situacijo, da začne črpati iz lastnih virov, se premakne iz položaja nemoči, se opremi z določenimi informacijami in včasih tudi konkretnim načrtom ukrepanja. Pogosto skupaj z otrokom raziskuje, kdo so osebe, ki jim otrok ali mladostnik zaupa in se lahko nanje obrne po pomoč. Po potrebi otroka napoti na ustrezne strokovne službe.

Iz analize klicev je razvidno, da v večini primerov mladi svojega problema pred klicem na TOM niso zaupali nikomur. Anonimnost, zaupnost, brezplačnost in lahka dostopnost TOM telefona mnogim pomaga, da zmorejo poiskati pomoč, se razbremenijo in dobijo novo upanje.

Številke govorniki o pomembnosti obstoja TOM telefona.

- Od ustanovitve leta **1990** do danes je bil TOM deležen več kot **800.000 kontaktov**.
- Število kontaktov se je s **1200**, kolikor smo jih našli prvo leto, povzpelo na več kot **30.000 letno**.
- Trenutno deluje **9 svetovalnih skupin**, v katerih svetuje **138 prostovoljcev**.

Še vedno nas, tako kot na začetku, najpogosteje kličejo otroci, stari od 12 do 16 let. Najpogostejše tematike so povezane z odrasčanjem: odnosi s starši, telesni razvoj in spolnost, ljubezen, vrstniki. Zadnja leta opazujemo trend naraščanja kontaktov na temo duševnega zdravja: samopoškodovanje, depresija, anksioznost in samomorilne misli. Pasti novih tehnologij, ki v letu 1990 še niso bile aktualne, so sedaj vsakodnevno prisotne v življenju otrok in mladostnikov: seksting, izsiljevanje z intimnimi posnetki, grooming, vdori v profil, zasvojenost, cyberbullying, itd.

Naš pogled je usmerjen naprej.

TOM ostaja anonimni prijatelj, zaupnik, informator, tolažnik otrokom in mladostnikom, ki brezpogojno nudi spodbudo, podporo, nasvet in pomoč. Ki prisluhne osamljenemu in nerazumljenemu mladostniku. Ki verjame v otroke in njihove potenciale. In je na voljo, kadar v bližini ni človeške duše, ki bi lahko nudila bližino in oporo.

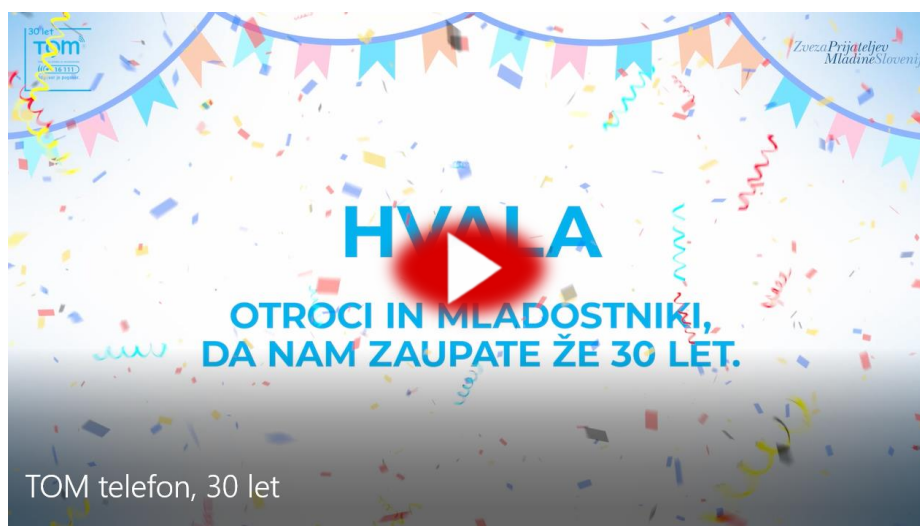
Uspelo nam je stkati mrežo prostovoljcev visoke vrednosti, saj je naše vodilo standard kakovosti in to bomo razvijali tudi v prihodnje. Želimo, da informacija o našem delovanju pride do vseh otrok in mladostnikov. Pri tem nam pomagajo vse institucije in organizacije, na področju dela z otroki, ki prejmejo naša informativna gradiva. S sodobnimi oblikami svetovanja

in sledenjem trendom pojava različnih tem, skrbimo, da nobeno vprašanje ne ostane brez odgovora. Analiza kontaktov TOM telefona je prav tako dragoceno orodje pri načrtovanju politik za izboljšanje razmer na področju skrbi za otroke in mladostnike.

Zahvala vsem otrokom in mladostnikom, ki že 30 let zaupajo TOM telefonu! Klikni na povezavo.

Prav tako se zahvaljujemo vsem prostovoljcem, predsednikom Nacionalne mreže, supervizorjem, vodjem svetovalnih skupin, strokovnim sodelavcem, generalnim sekretarkam in predsednicam ter predsednikom ZPMS, vsem sofinancerjem in donatorjem programa ter vsem drugim prijateljem, ki ste TOM-u stali ob strani in ga podpirate še naprej.

Zahvaljujemo se tudi medijem za veliko podporo pri informiranju širše javnosti o naših dejavnostih.

S spoštovanjem, TOM telefon in Zveza prijateljev mladine Slovenije

Za vaša vprašanja so na voljo:

Vodja nacionalne mreže Tom, Tjaša Bertoncelj: tjasa.bertoncelj@zpbs.si, telefon: 031 525 286.

Predsednica ZPMS, Darja Groznik: darja.groznik@zpbs.si, telefon: 041 713 428

Generalna sekretarka ZPMS, Breda Krašna: breda.krasna@zpbs.si, telefon: 041 697 200